

Eksamensoppgave GRE4110 - V12

29. mai 2012

4 timers skriftleg prøve

Det er ikkje lov å nytte ordbok

Oppgåva er på 3 sider

Du må svare på alle oppgåvene

1. Gje ein kort oversikt over dei viktigaste greske dialektgruppene i det første tusenåret f.Kr.

2. *IG IV² I 121* (4. årh. f.Kr.)

i) Sett om tekstutdraget til **attisk gresk**.

ii) Kva for dialektgruppe høyrer teksten til? Kva for trekk er typiske for denne dialektgruppa? Kommenter nokre ord i teksten som du kan nytte til å identifisere dialektforma til teksten.

Ἰθμονίκα Πελλανίς ἀφίκετο εἰς τὸ ἱερὸν ὑπὲρ γενεᾶς. ἐγ[κατα|κοι]μαθεῖσα δὲ ὄψιν εἶδε·
ἐδόκει αἰτεῖσθαι τὸν θεὸν κυῆσαι κό[[ραν]. τὸν δ' Ἀσκλαπιὸν φάμεν ἔγκυον ἐσσεῖσθαι νιν,
καὶ εἴ τι ἄλλο | α[ιτ]οῖτο, καὶ τοῦτό οἱ ἐπιτελεῖν, αὐτὰ δ' οὐθενὸς φάμεν ἔτι ποι[δε]ῖσθαι.
ἔγκυος δὲ γενομένα ἐγ γαστρὶ ἐφόρει τρία ἔτη, ἔστε πα||¹⁵ρέβαλε ποῖ τὸν θεὸν ἰκέτις ὑπὲρ τοῦ
τόκου· ἐγκατακοιμαθεῖσα | δὲ ὄψ[ι]ν εἶδε· ἐδόκει ἐπερωτῆν νιν τὸν θεόν, εἰ οὐ γένοιτο αὐτᾶ |
πάντα ὄσσα αἰτήσαιτο καὶ ἔγκυος εἶη· ὑπὲρ δὲ τόκου ποιθέμεν | νιν οὐθέν, καὶ ταῦτα
πυθθανομένου αὐτοῦ, εἴ τις καὶ ἄλλου δέ[ιοιτ]ο | λέγειν, ὡς ποησοῦντος καὶ τοῦτο. ἐπεὶ δὲ
νῦν ὑπὲρ τούτου ||²⁰παρεῖη ποτ' αὐτὸν ἰκέτις, καὶ τοῦτό οἱ φάμεν ἐπιτελεῖν. μετὰ δὲ | τοῦτο
σπουδαῖ ἐκ τοῦ ἀβάτου ἐξελθοῦσα, ὡς ἔξω τοῦ ἱεροῦ ἦς, ἔτε|κε κόραν.

3. Theokritos *Idyll* 15, 78-99. Kva for dialekt nyttar Praksinoe og Gorgo? Kommenter krangelen kvinnene har med den framande mannen, vv. 87-93, frå språkleig og historisk synsvinkel.

ΓΟΡΓΩ Πραξινοῦ, πόταγ' ὄδε. τὰ ποικίλα πρᾶτον ἄθρησον,
λεπτὰ καὶ ὡς χαρίεντα· θεῶν περονάματα φασεῖς.

ΠΡΑΞΙΝΟΑ πότνι' Ἀθαναία, ποῖαί σφ' ἐπόνασαν ἔριθοι, 80
ποῖοι ζωογράφοι τὰκριβέα γράμματ' ἔγραψαν.
ὡς ἔτυμ' ἐστάκαντι καὶ ὡς ἔτυμ' ἐνδινεῦντι,

ἀλλόκοτα ὀνόματα καὶ νομοθέτει τὸν μὲν ἐρμηνεῦσαι δεινὸν “εὐλεξιν” καλεῖν, τὸν συνετὸν “σοφόνουν,” τὸν ὀρχηστὴν δὲ “χειρίσοφον.” ὅν σολοικίσης δὲ ἢ βαρβαρίσης, ἐν ἔστω φάρμακον ἢ ἀναισχυντία, καὶ πρόχειρον εὐθὺς ὄνομα οὔτε ὄντος τινὸς οὔτε γενομένου ποτέ, ἢ ποιητοῦ ἢ συγγραφέως, ὃς οὕτω λέγειν ἐδοκίμαζε σοφὸς ἀνὴρ καὶ τὴν φωνὴν εἰς τὸ ἀκρότατον ἀπηκριβωμένος.

Galen *De Diff. Puls.* II 5 (= VIII 584-5 K.) ἡμεῖς μὲν γὰρ, ὥσπερ νόμισμα καθ’ ἐκάστην τῶν πόλεων ἴσμεν σύμβολον ὠνῆς καὶ πράσεως, ὃ τοὺς παραχαράττοντας οἱ νομοθέται κολάζουσιν, οὕτω καὶ διαλέκτων χαρακτηῖρας ἴσμεν πολλοὺς, οὓς φυλάττειν ἀξιοῦμεν ἕκαστον τῶν ἐλομένων ὄντιναοῦν ἐξ αὐτῶν. ἡμεῖς μὲν οὖν συνηρήμεθα τὴν κοινήν καλουμένην διάλεκτον, εἴτε μία τῶν Ἀτθίδων ἐστὶ, πολλὰς γὰρ εἴληφε μεταπτώσεις ἢ τῶν Ἀθηναίων διάλεκτος, εἴτε καὶ ἄλλη τις ὄλωσ. δείκνυμι γὰρ ἐτέρωθι τὴν ἡμετέραν περὶ τούτου γνώμην. καὶ ταύτην τὴν διάλεκτον πειρώμεθα διαφυλάττειν, καὶ μηδὲν εἰς αὐτὴν παρανομεῖν, μηδὲ κίβδηλον ἐπεισάγειν φωνῆς νόμισμα, μηδὲ παραχαράττειν. σὺ δὲ, εἰ μὲν ἐπιθυμεῖς κατ’ αὐτὴν ἡμῖν διαλέγεσθαι, πρότερον ἐκμαθεῖν αὐτὴν πειράθητι, εἰ δ’ ἄλλη τινὶ χρᾶς, καὶ τοῦτο μήνυσον. εἰ μὲν γὰρ, τῶν Ἑλληνίδων ἐστὶ μία, πάντως που καὶ ταύτην γνωρίζομεν· καὶ γὰρ καὶ τὰ τῶν Ἰόνων καὶ τὰ τῶν Αἰολέων καὶ τὰ τῶν Δωριέων ἀνελεξάμεθα γράμματα· εἰ δ’ οὐδεμία τούτων, ἀλλὰ τις τῶν βαρβάρων, καὶ τοῦτ’ εἶπε, μόνον πειρῶ φυλάττειν αὐτὴν ἄχραντον, ἢ τις ἂν ἦ, καὶ μὴ μοι τρία μὲν ἐκ Κιλικίας φέρειν ὀνόματα, τέσσαρα δ’ ἐκ Συρίας, πέντε δ’ ἐκ Γαλατίας, ἕξ δ’ Ἀθήνηθεν.